

## USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. a Mgr. Michala Rendy ve věci

žalobce: **J. S.**, narozený dne X  
t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov, P. O. Box 1,  
789 53 Mírov

proti  
žalovanému: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Mírov**  
sídlem P. O. Box 1, 789 53 Mírov

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2020, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se **odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

### Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou dne 10. 11. 2020 domáhal toho, aby zdejší soud určil, že přípis žalované ze dne 5. 11. 2020, č. j. X (dále jen „odpověď“) je nezákonný, že žalovaná se účelově vyhýbá odpovědi na dotazy žalobce a uložil jí povinnost znovu vyřídit žádost žalobce a jednoznačným způsobem žalobci sdělit její stanovisko k otázkám položeným žalobcem. Takto vymezenou žalobu vyhodnotil soud jako žalobu proti rozhodnutí, jelikož žalobcův návrh vyhodnotil tak, že žádá, aby z důvodu nezákonnosti byla odpověď zrušena a věc byla vrácena žalované k tomu, aby se znovu přípisem žalobce zabývala.
2. Ze správního spisu pro účely soudního přezkumu soud zjistil, že žalobce přípisem ze dne 30. 10. 2020 (doručen žalované dne 3. 11. 2020) požádal žalovanou, aby v návaznosti na přípisy Ministerstva spravedlnosti ze dne 14. 7. 2020, č. j. X, a ze dne 22. 7. 2020, č. j. X, ze kterých dle žalobce vyplývalo, že jeho stížnosti na přemístění do Věznice Valdice byly důvodné, žalobci sdělila, zda uznává, že přemístění žalobce do Věznice Valdice a v návaznosti na to jeho vyřazení z pracoviště ve vězeňské kuchyni, bylo nezákonné. Žalobce též požádal o sdělení, zda žalovaná uznává, že dosud uvedené nezákonnosti nenapravila. Žalovaná na uvedené podání žalobce reagovala odpovědí, ve které žalobci sdělila, že žalobcem položené otázky již byly předmětem šetření v rámci stížností žalobce evidovaných pod č. j. X, X, X a X, které byly prošetřovány i ze strany Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR, a se kterými byl žalobce seznámen. Odpověď byla žalobci doručena dne 6. 11. 2020.

3. Krajský soud se nejprve zabýval přípustností podané žaloby, resp. naplnění zákonných podmínek pro vedení řízení o žalobcem podané žalobě.
4. Podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) „soud žalobu odmítne, je-li nepřipustná“.
5. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. se může ten, „kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak“. Podle § 68 písm. e) s.ř.s. je „žaloba nepřipustná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno“. Podle § 70 písm. a) s. ř. s. platí, že „ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutím“.
6. Z citovaných ustanovení vyplývá, že ze soudního přezkumu v rámci žaloby proti rozhodnutí jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutím ve smyslu § 65 s.ř.s. Rozhodnutím se podle tohoto ustanovení rozumí úkon správního orgánu, kterým správní orgán zakládá, mění, ruší nebo závazně určuje právo či povinnost konkrétní osoby. Úkony, které tyto definiční znaky nesplňují, nelze napadnout žalobou proti rozhodnutí správního orgánu.
7. Podle § 26 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“) platí, že „odsouzený smí k uplatnění svých práv a oprávněných zájmů podávat stížnosti a žádosti orgánům příslušným k jejich vyřízení; stížnost, případně žádost musí být orgánu, jemuž je adresována, neprodleně odeslána. Žádost o přemístění do jiné věznice může odsouzený opakovat nejdříve po uplynutí tří měsíců od vyřízení jeho předchozí žádosti. Ředitel věznice určí okruh zaměstnanců Vězeňské služby pověřených přebíráním a odesíláním stížností a žádostí a jejich evidencí; vytvoří takové podmínky pro podávání stížností a žádostí odsouzených, aby bylo vyloučeno, že s nimi budou zacházet jiné než oprávněné osoby“.
8. Institut stížnosti upravený v citovaném ustanovení § 26 představuje neformální prostředek ochrany práv osob, které se nacházejí ve výkonu trestu odnětí svobody. Stížnost je povinen ředitel věznice (nebo jím pověřená osoba) vyřídit. Nejedná se však o opravný prostředek, o kterém by musel ředitel věznice závazným způsobem rozhodnout. Jinak tomu je u stížností upravených v § 36, § 39a, § 52, § 67 a § 72a zákona o výkonu trestu odnětí svobody, které představují řádný opravný prostředek proti konkrétním rozhodnutím a lze tak v tomto kontextu hovořit o zcela jiném právním institutu.
9. Stížnost upravená v § 26 zákona o výkonu trestu odnětí svobody má spíše než k opravnému prostředku blíže ke stížnosti upravené v § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o které se rovněž nevydává správní rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 244/2015 – 26). Ze stejného důvodu má soud za to, že případné sdělení ředitele věznice učiněné na základě podané stížnosti podle § 26 zákona o výkonu trestu odnětí svobody není rozhodnutím ve smyslu § 65 s.ř.s. Ke stejnému závěru dospěl také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 11. 2012, č. j. 5 As 43/2012-40.
10. Žalobce podáním ze dne 30. 10. 2020 požádal žalovanou, aby mu v návaznosti na přípis Ministerstva spravedlnosti sdělila, zda uznává své dřívější pochybení ohledně přemístění

žalobce do jiné věznice a s tím spojené vyřazení žalobce z pracoviště ve vězeňské kuchyni. Žalovaná žalobci v odpovědi sdělila, že tyto otázky žalobci již zodpověděla v rámci vyřizování jeho dřívějších stížností.

11. Podle názoru soudu žalovaná správně vyhodnotila přípis žalobce jako stížnost podle § 26 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody a také jí v tomto režimu vyřídila odpověď. Na základě shora uvedeného však krajský soud dospěl k závěru, že odpověď není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Proto soud vyhodnotil žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s. jako nepřipustnou.
12. Krajský soud se dále zabýval tím, zda by žalobce k ochraně svých práv nemohl využít jiný žalobní typ a dospěl k závěru, že nikoliv. Jelikož odpověď není rozhodnutím, nepřichází v úvahu žaloba na ochranu proti nečinnosti ve smyslu § 79 a násl. s. ř. s, kterou se může žalobce domáhat pouze vydání rozhodnutí ve smyslu § 65 s.ř.s., nebo osvědčení. V projednávané věci navíc nejde o to, že by žalovaná na stížnost žalobce vůbec nereagovala, nýbrž jen nereagovala způsobem, se kterým by byl žalobce spokojen.
13. K podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem je podle § 82 s.ř.s. oprávněn ten, *„kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný“*.
14. Pro poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. je nezbytné splnit pětici kumulativních podmínek: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem správního orgánu v širším smyslu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65; publikovaný pod č. 603/2005 Sb. NSS).
15. Žalobce ve svém podání ze dne 30. 10. 2020 zjednodušeně řečeno žádal věznici, aby se dooznala k tomu, že v minulosti nezákonně přemístila žalobce do jiné věznice, že jej nezákonně vyřadila z pracoviště vězeňské kuchyně a že své pochybení dosud nenapravila. Předmětem žalobcovy stížnosti tedy nebylo nezákonné jednání žalované vůči žalobci, které by cestou stížnosti mělo být řešeno, nýbrž si žalobce cestou stížnosti vynucoval toliko doznání žalované. Samotné doznání žalované (a zde soud neposuzuje jeho případnou důvodnost) však nemůže nijak zasáhnout do právní sféry žalobce. Jak vyplývá z předloženého spisového materiálu, samotné stížnosti týkající se přemístění žalobce a jeho vyřazení z vězeňské kuchyně již byly šetřeny jak Generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR, Veřejným ochráncem práv, tak i Ministerstvem spravedlnosti.
16. Zasaženo do práv žalobce nemohlo být ani tím, že žalovaná stížnost vyřídila odkazem na jiné písemnosti, ve kterých se zabývala totožnými otázkami. Stížnost totiž byla vyřízena. Po žalované nelze požadovat, aby na totožné stížnosti při nezměněné skutkové situaci neustále vytvářela nové a nové odpovědi. Za těchto okolností krajský soud dospěl k závěru, že odpověď nikterak nemohla zkrátit práva žalobce (2. podmínka výše uvedeného algoritmu) a nemůže být považována za zásah správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s.

107/2020

17. Jelikož krajský soud s ohledem na shora uvedené neshledal prostor pro poučení žalobce o možnosti uplatnění jiného žalobního typu, žalobu proti rozhodnutí odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.
18. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla žaloba odmítnuta.

#### **Poučení:**

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být **zastoupen advokátem**; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 27. ledna 2021

Mgr. Barbora Berková v. r.  
předsedkyně senátu